Co dělat při včelím nebo vosím bodnutí?

Aby nás žihadlo nepíchlo

Abychom nemuseli řešit, co dělat po bodnutí, **je pochopitelně nejlepší žádné žihadlo vůbec nedostat**. Proto je velmi důležitá prevence bodnutí, která znamená:

VYVARUJTE SE VŮNÍM

Obecně platí, že **to co voní nám, voní i vosám**. Nejedná se jen o různé sladkosti, sladké nápoje, džusy nebo uzeniny, ale také lidský pot, dámské či pánské vůně, deodoranty nebo osvěžovače vzduchu. **Zvýšenou opatrnost mějte, když vylezete z vody**. Vosy se chtějí napít a často si sedají na **mokrou pokožku či vlasy**.

Pokud máte zahradu, **rozhodně nechoďte bez bot**. Spadané, **nahnilé ovoce je doslova lákadlem pro tento hmyz**. Nikdy se **neohánějte**, ať už po vosách, po včelách tak ani po čmelácích či sršni. Způsobí to akorát jejich větší agresivitu. Doporučuje se, **zůstat v klidu** a opatrně odejít.

Pokud budete stolovat venku, **zakrývejte sladké nápoje utěrkou či ubrouskem**. U jídla si dávejte pozor na každé sousto, a mějte na mysli, že **vosy nejdou jen po sladkém jídle**.

POŘIĎTE SI LAPAČE NA VOSY

Jednoduchý lapač na vosy si můžete **vyrobit v pohodlí domova**. Stačí vám k tomu pouze PET lahev, nůžky a sladká šťáva. PET lahev rozstříhněte napůl a do spodní části nalijte šťávu (**zhruba 2 cm**). Horní část otočte hrdlem dolů a zakryjte s ní spodní část. Vosy vlétnou dovnitř, ale ven už se nedostanou. **Pro větší účinek, vyrobte lahví víc a rozmístěte je po zahradě**.

Druhá varianta je, že do PET lahve **uděláte 2 dírky**, kterými **provlečete provázek a zasvěsíte na strom**.

BAZALKA NEJEN NA VAŘENÍ

Bazalku zná snad úplně každý. Má **blahodárné účinky na trávení**, používá se při úzkosti nebo nervozitě, při špatné koncentraci, při nachlazení a kašli. Ale věděli jste, že **vůně bazalky odpuzuje vosy a včely**?

Umístěte květináč s bazalkou **do okna nebo na stůl**, na kterém hodujete a uvidíte, že se vám vosy budou vyhýbat jako čert kříži. **Pro větší účinek nakrájejte bazalku nadrobno a přilijte skleničku vody**. Důkladně promíchejte, vlijte do rozprašovače, nechte hodinu louhovat v lednici a **nastříkejte na kůži**.

Další rady:

- **okna opatřit sítěmi** a domů si pořídit **odpuzovače hmyzu do zásuvky**
- **nosit vhodné oblečení** (spíše tlumené, **ne pestré barvy**)
- při sezení na terase, balkoně či v altánu **používat insekticidní spirály nebo svíčky**, které hmyz odpuzují

Jaká může být reakce na žihadlo?

Každý z nás by měl dopředu vědět, jakou má reakci na včelí nebo vosí žihadlo. To bohužel zjistí až s prvním píchnutím. **Může se jednat o reakci normální nebo reakci alergickou**, která již zpravidla vyžaduje lékařský zásah.

Za normální reakci je považována bolest v místě vpichu, svědění, zarudnutí a otok. Po několika hodinách potíže (včetně otoku) ustupují.

Alergická reakce se může projevit pouze jako výraznější otok, který trvá déle než 24 hodin nebo jako celková reakce s kopřivkou, celkovým otokem, svěděním, bolestí břicha, průjmem, zvracením či závratěmi).

Těžké projevy alergické reakce jsou pak **dechové a polykací obtíže**. Ve vyjímečných případech dochází k tzv. anafylaktickému šoku, při němž **nastane pokles tlaku a dojde k poruchám vědomí**. V takové chvíli **je nutné poskytnout okamžitě první pomoc a přivolat záchranku**.

Jak odstranit žihadlo?

Vosa své žihadlo většinou vytáhne sama a pokud ne, odstraníme ho klasicky prsty.

U vyjmutí včelího žihadla ale může být problém. Málokdo totiž ví, že **včelí žihadlo se musí vyndat co nejrychleji a hlavně ne zmáčknutím prsty**. Je to proto, že **i po vpichu se z uvízlého včelího žihadla neustále uvolňuje jed do našeho těla** (proto jej máme odstranit co nejrychleji). **Navíc včelí žihadlo má na konci váček s jedem a pokud tento váček při odstraňování zmáčkneme, vymáčkneme si do těla ještě více včelího jedu**

(proto jej nemáme odstraňovat prsty).

K odstranění žihadla od včely **je tedy nejlepší použít např. nehet palce, hranu kreditní karty, popř. tupou stranu nože a žihadlo seškrábnout**. Je přitom nutné přejet mírným tlakem kůži těsně pod háčkem žihadla a vytlačit ho z kůže ven bez porušení jedového váčku u jeho kořene.

Jak ošetřit místo po bodnutí?

Po odstranění žihadla místo bodnutí ihned **omyjeme vodou a ochladíme přiložením studeného obkladu** (např. ledu). Místo vpichu **můžeme také namazat Fenistil gelem, Alpa gelem po bodnutí hmyzem nebo kalciovou mastí**. Máme-li tu možnost, **přiložíme čerstvě rozkrojenou cibuli nebo na postižené místo naneseme kašičku z jedlé sody a vody**.

Při větší (alergické) reakci je vhodné podat antihistaminikum – například Zyrtec nebo Claritin.

Pokud se člověk dostane do anafylaktického šoku, musíme mu neprodleně **uvolnit dýchací cesty, uložit nohy postiženého výš než hlavu** (do úhlu cca 30°) a v případě nutnosti **začít s umělým dýcháním a masáží srdce**. Zároveň **okamžitě voláme záchrannou službu** a do jejího příjezdu místo vpichu chladíme, aby se vstřebávání alergizujícího jedu zpomalilo.

Lidé, kteří mívají po bodnutí prudkou alergickou reakci a tento šok u nich hrozí, by měli být od lékaře vybaveni injekcí, kterou si po bodnutí vosou, včelou nebo sršněm aplikují do svalu. Nejčastěji jde o injekční pero, které obsahuje dávku adrenalinu.

NÁŠ TIP: HŘEBÍČKOVO-ROZMARÝNOVÝ ODVAR PROTI VOSÁM, KOMÁRŮM A KLÍŠŤATŮM

Hřebíček, má většina lidí spojený s Vánocemi, ale víte, že **je výborný na kašel a rýmu**, nebo že je dokonalým pomocníkem při bolestech břicha? Stačí nalačno vypít šálek odvaru z hřebíčku a bolesti jsou pryč. Působí také **proti zánětům na celém těle (hlavně zánětům v ústech a problémech s dásněmi)**.

Odvar z hřebíčku a rozmarýnu **odpuzuje nepříjemný hmyz a klíšťata**. Jelikož jde o čistě domácí výrobek, je vhodný i pro malé děti.

Stačí pouze hrst hřebíčku a hrst čerstvého rozmarýnu, kterou vložíme do vody o teplotě zhruba 70-80 stupňů (**POZOR voda nesmí vařit, jinak by se z bylin vytratily veškeré prospěšné látky**). Necháme při stejné teptotě louhovat asi 30 minut. Necháme vychladnout. **Odvarem potřeme celé tělo**.